STADIONUL — școală a educației

ACTULUI SPORTIV — UN CADRU ETIC NEÎNTINAT!

În epoca noastră sportul se impune tot mai viguros ca o activitate de ample dimensiuni, căpătînd caracter de fenomen social, ceea ce a justificat dealtfel afirmația unor spirite de marcă ale contemporaneității că trăim într-un „straniu secol al sportului". În rîndul oamenilor de cele mai diferite preocupări devin tot mai numeroase și depline convingerile că practica sportivă este o activitate utilă sănătății fizice, intelectuale și morale, că deopotrivă spectacolul sportiv se integrează celor mai populare și eficiente mijloace de destindere, cîștigînd un cuantum mereu sporit din bugetul de timp liber al oamenilor de toate vîrstele și făcînd o loială concurență altor mijloace distractiv-educative, fără însă a li se substitui.

Caracterul tot mai social al activităților ludice impune, firește, și o exigență sporită față de latura lor educativă. Se știe că în sine sportul are un evident conținut etic, el însemnînd nu doar educație fizică, ci deopotrivă **dezvoltarea unor calități psihice și morale de reală importanță: curajul, hotărîrea, perseverența, dăruirea și atașamentul față de colectiv, simțul onoarei și al dreptății, cinstea, demnitatea, prietenia etc.** Sportul are, prin urmare, menirea socială să-l facă pe om mai sănătos, mai puternic și mai frumos, dar totodată mai vrednic și mai bun. Să-l educe atît pe cel ce săvîrșește actul sportiv, cît și pe cel care ia parte la acest act ca spectator.

De aceea, socotim că normele etice care fundamentează activitatea acestui cuprinzător domeniu trebuie să găsească în perimetrul arenelor sportive o fidelă concretizare, orice abatere de la aceste norme — din partea participanților efectivi sau a asistenților la actul sportiv — însemnînd de fapt o interpretare deformată a rostului activității sportive. În acest sens, aducem astăzi în discuție cîteva aspecte, consemnate în arene și în jurul lor, care vorbesc de mentalități și atitudini reflectînd diferite moduri de înțelegere a eticii sportive. **(A. B.).**

BRAVO, COPILE! BRAVO, PROFESORE!

Jocuri aprige în sala „Victoria" din Ploiești, așa cum îi stă bine unui turneu final al campionatului național de volei-juniori! Fiecare dintre jucători, antrenori, conducători dorind ca reușitele cele mai mari să le aparțină. Timp de cinci zile — aplauze, galerie clasa-ntîi, bucurii și amărăciuni. Dar, peste toate, două fapte, aparent neînsemnate, ne-au atras atenția...

Primul. *Profesorul* Ioan Rusu *de la C.S.Ș. 2 Baia Mare a ajuns cu echipa sa pentru prima oară în turneul final. Dar nici acest lucru nu face obiectul însemnărilor noastre, ci faptul că, permanent, în cele cinci zile de concurs, profesorul Rusu devenea — de pe banca spectatorilor — un suporter de suflet al tuturor copiilor, cum le spunea el jucătorilor. Indiferent din ce echipă făcea parte, în dreptul locului său de spectator, cel ce reușea „ceva" primea un: bravo, copile!* De zeci de ori l-am auzit strigînd același *lucru! Cui îi erau adresate aceste cuvinte? Nimănui altora decît foștilor sau viitorilor adversari ai echipei sale. Dar ce importanță avea acest lucru? Și mai spunea ceva profesorul Rusu:* nu-i nimic, copile! — *că erau și astfel de momente. Iar noi ce putem să spunem mai mult decît* bravo, profesore!

Al doilea. *Antrenorul tinerilor voleibaliști dinamoviști,* Veneriu Tătaru, *este cunoscut de ani de zile ca fiind descoperitorul și primul antrenor al multor voleibaliști. Printre aceștia —* Marian Păușescu, *acum în pragul retragerii din activitate. Știți cine aducea prosoapele și sticlele cu apă în momentele de întrerupere a jocului echipei de juniori Dinamo? Nimeni altul decît Marian Păușescu, cel care nu demult purta în mîini cupele, diplomele și florile cuvenite marilor învingători. La Ploiești, aceleași mîini purtau, simplu și nespectaculos, apa răcoritoare pentru tinerii juniori. Și mai aducea ceva: cîte un sfat, competent pentru copii. Și, din nou, trebuie să spunem: Bravo, profesore!*

Mihail VESA

ÎN TRIBUNE — NUMAI SUPORTERI ADEVĂRAȚI!

Este în firea lucrurilor ca cel ce participă la spectacolul sportiv să fie sau să devină pe parcurs suporter al uneia din părțile aflate în întrecere. Dealtfel, nu degeaba la jocurile de echipă se spune că publicul reprezintă „jucătorul în plus". El poate să-și mobilizeze favoriții prin încurajări și aplauze, dar — trăind intens emoțiile întrecerii din arenă — el își va exprima în diverse chipuri decepția, în cazul unei prestații a favoriților inferioară celei a adversarilor. În această din urmă ipostază, reacțiile suporterilor pătimași depășesc adesea limitele decenței, ale bunei cuviințe. Acești suporteri se năpustesc cu jigniri și invective la adresa adversarilor, a cluburilor și a colectivelor pe care sportivii respectivi le reprezintă sau își improașcă cu noroi chiar favoriții. Cu atît mai apăsătoare, mai stridente devin ofensele aduse, în momente de furie, sportivelor.

Zilele trecute, la Craiova, am asistat la un fel de spectacol jenant. În arenă, echipele feminine care-și disputau promovarea în prima divizie de volei. Favorita grupului restrîns de spectatori, Universitatea Craiova, își asigurase cu două zile mai devreme revenirea în „A". Normal, poate, fetele n-au mai jucat cu aceeași concentrare ultimele două partide. Drept pedeapsă, din tribună a coborît spre timpanele lor o ploaie de sudalme, de epitete grele, care le loveau dureros în suflete, le umpleau de o amărăciune ce nu și-o puteau ascunde, le umezeau ochii. Și unora dintre ele le era cu atît mai greu de suportat cu cît în tribune aveau pe cine cineva din familie: părinte, soț, frate sau soră, care asistau la spectacolul de insulte.

După penultimul meci, medicul Dubinciuc, pe care-l văzusem indignat față de atitudinea unui spectator bărbos ce-i insulta soția aflată în teren, îmi spunea afectat: **„De așa suporteri nici că-i nevoie. Și, să fiu sincer, așa se întîmplă aici și în alte cazuri. Cînd echipele trec prin momente grele, nu numai că galeria nu le ajută să se regăsească, ba dimpotrivă se găsesc destui care le fac să se prăbușească și mai mult. Prin huiduieli, ocări, ironii, insulte".** Și nici nu mi s-a părut curios faptul că în ziua următoare, ultima, inginera **Marilena Dubinciuc,** care a slujit ani în șir culorile alb-albastre, nu a mai intrat în teren.

Nu mică a fost mîhnirea reporterului auzind jigniri pe care din jenă nu le reproducem, cuvinte grele adresate impudic unor tinere care nu sînt pur și simplu sportive, ci mai sînt și studente silitoare care se pregătesc pentru diverse profesii, unele chiar cu diplome de profesoare de matematică, inginere etc., dar care au rămas cu sufletul alături de echipă. Tinere care, după ce și-au atins obiectivul repromovării, au avut o zi mai ștearsă, într-un meci fără nici o implicație. Cu atît mai surprins a fost reporterul observînd că chiar și activiști din juriul secției de volei nu și-au menajat deloc jucătoarele, gratulîndu-le cu epitete care răneau vizibil. Suporterii pătimași și lipsiți de elementara delicatețe cuvenită în atitudinile față de fete n-au avut decît să exacerbeze duritățile verbale ale celor apropiați echipei. Ce mai apropiați și ce mai suporteri!

Aurelian BREBEANU

CEL MAI ÎN VÎRSTĂ DINTRE MUȘCHETARI...

Floretistul Ștefan Szentkiraly reprezintă în scrima noastră de performanță un caz aparte. Cel mai în vîrstă dintre componenții echipei C.S. Satu Mare (a împlinit 40 de ani) este, în același timp, și unul dintre sportivii cei mai activi ai divizionarei „A" din orașul de pe Someș. Pentru că nu există meci în care Szentkiraly să nu realizeze cel puțin cîte două victorii, de regulă, contribuția sa depășind această cifră.

Prezent în activitatea competițională de mai bine de un sfert de veac, Ștefan Szentkiraly a rămas același **om de echipă,** sufletul colectivului în care practică sportul preferat. Primul la antrenamente (în pofida faptului că timpul îi este drămuit — nota bene: **este medic stomatolog**), el este totodată sportivul care insuflă coechipierilor săi mai tineri **(Mătușan, File, Eder, Costa** etc.), ambiție și curaj, acea forță de a se depăși continuu, indiferent de adversarul pe care îl au în față.

L-am revăzut la prima etapă a Diviziei „A" de floretă, i-am admirat (pentru a cîta oară?) **tenacitatea. În ciuda vîrstei, el are suficiente resurse și pentru a fi un floretist de... nota 10, dar și pentru a-și impulsiona colegii de echipă, redresîndu-le moralul,** atunci cînd lupta de pe planșă cunoaște un curs mai puțin favorabil. **„Cu doctorul, aflat în marginea planșei, parcă aș avea două brațe împotriva adversarilor"** ne spunea mai în șagă, **mai în serios, Ernest Mătușan.** Iar ceilalți colegi de echipă, din Satu Mare, au confirmat această remarcă.

„Băieți, nu există echipă care să se declare dinainte victorioasă sau înfrîntă". Acesta este cuvîntul de ordine al floretistului Ștefan Szentkiraly. Ceea ce, desigur, presupune nu o simplă afirmație, ci o angajare totală pentru obținerea victoriei, valorificarea atentă a întregului proces de antrenament pe care l-ai efectuat.

Cu acest mod de a privi întrecerea sportivă și de a o aborda, C.S. Satu Mare a ajuns să ocupe locul 3 în clasamentul Diviziei „A" de floretă, poziție pe care dorește să și-o păstreze pînă la finele campionatului.

În paranteză fie precizat, floretistul sătmărean cultivă dragostea pentru sport întregii sale familii, celor trei copii (doi băieți și o fată) și soției, cu toții prezenți în sala de scrimă, pe pîrtiile de schi, pe terenurile de tenis sau în sala de gimnastică. Frumos exemplu!

Tiberiu STAMA

AVANTAJUL ȘI... DEZAVANTAJELE „TERENULUI PROPRIU"

Relația sportiv—spectator sau, dacă vreți, spectator — sportiv se manifestă pe multiple planuri. În cele ce urmează ne-am propus să ne referim la două aspecte ținînd de aceeași ideee a educației, caracterul de examen în fața opiniei publice sportive al muncii depuse de sportiv (și antrenor), în pregătire, pe care îl are competiția și rolul propagandistic pe care competiția îl joacă în atragerea către ramura sportivă respectivă a copiilor și tinerilor, din rîndul cărora să se aleagă viitorii performeri.

Sîntem tentați să credem că numărul insuficient de elemente tinere talentate în tenisul nostru de masă se explică nu numai prin modul cum fac antrenorii respectivi selecția, ci și prin faptul că mai toate competițiile interne și, cu precădere, partidele campionatului pe echipe, desfășurat pe etape (de regulă) săptămînale, au loc cel mai adesea într-un desăvîrșit anonimat. Jocurile Diviziei „A". în care evoluează tot ce are mai bun acest sport la toate nivelurile, se dispută în sălile (sau sălițele) cluburilor și asociațiilor respective. „În familie" — cum se spune — singurii spectatori fiind cei ce nu joacă în partida aflată în desfășurare. De ce? Este invocat „avantajul terenului propriu". Faptul că sportivii respectivi își cunosc sala mesele și... podeaua, avînd posibilitatea să-și valorifice acest avantaj. La urma-urmei, se spune, toate cluburile mari fac așa. Dar rezultatele înregistrate confirmă că cine joacă bine cîștigă oriunde, acasă ca și în deplasare. O atestă și campionatul nostru, ne-a demonstrat-o și campionatul mondial!

Dar jucînd la infinit, fără spectatori, sportivii noștri, mai bine spus marea lor majoritate, nu-și fac probleme că-i mai vede cineva cît de slab joacă, își îngăduie nu numai o evoluție sub cerințe, ci și gesturi și atitudini pe care nu și le-ar permite în fața iubitorilor acestui sport, a suporterilor echipei. În schimb, oricît de bune ar fi unele partide, oricît de renumiți ar fi unii jucători (și avem și dintre aceștia), prezența lor în competiție nu are cui aprinde dorința de a îndrăgi acest sport, de a ajunge ca Olga Nemeș, să zicem.

Chiar la sala din Cluj-Napoca, la Progresul, la Arad sau la Republicii, este dezolant să vezi un spectacol sportiv fără spectatori!

Să scoatem această competiție în săli corespunzătoare, să se facă propagandă în oraș fiecărei etape, cum se face la orice alt sport și jucătorii se vor simți săptămînal la examenul calității în fața publicului, iar tot mai mulți copii și tineri vor bate la poarta secțiilor. Fiindcă tenisul nostru de masă are nevoie și de una și de alta!

Mircea COSTEA

„NUMĂRUL 6" AVEA LACRIMI ÎN OCHI...

În Sala sporturilor din Tulcea, lumea nu prea mare a baschetului școlar urmărea întrecerile fazei de zonă din cadrul „Cupei speranțelor" — criteriu național rezervat junioarelor III. În lupta pentru ocuparea locului 3 intraseră pe teren foarte tinerele baschetbaliste de la C.S.Ș. Galați și Călărași. Mai incisive, mai insistente sub panou, elevele din Călărași conduceau la pauză cu scorul de 34—9. Fetițele din Galați luptaseră din răsputeri pentru a reduce din handicap, dar mingea — parcă voit — ocolea coșul. Se întîmplă și la echipe mai mari! A venit însă pauza, a venit profesoara Alexandra Bratete *în mijlocul micuțelor baschetbaliste de la C.S.Ș. Galați, a pălmuit-o pe conducătoarea de joc — nu-i respectase probabil trivialele „indicații" din timpul jocului. Fetița* Antoaneta Pănuță *purta pe tricou nr. 6, fusese cea mai bună de pe teren, iar acum plîngea mocnit, de pedeapsa primită nemeritat, în „chip educativ", în văzul tuturor. Ea, Antoaneta, purta răspunderea acestui nefavorabil scor!?*

P. COMȘA — coresp.

FAULT TEHNIC!

Protestele la deciziile arbitrilor sînt o racilă mai veche în baschetul din țara noastră și ne amintim că în mai multe rînduri chiar selecționatele țării și participantele la cupele europene au avut de suportat urmări negative din cauza faulturilor tehnice cu care au fost sancționați jucătorii recalcitranți unii fiind chiar eliminați. Acest fapt a impus federației române un plus de severitate, manifestat prin sancționarea cu suspendare a baschetbaliștilor care depășeau limitele sportivității. Din păcate, însă mai mult nu a întreprins, deoarece atît îi permit limitele actuale ale regulamentului.

Drept urmare, asistăm în continuare (ne referim la campionatul divizionar „A") la o adevărată avalanșă de proteste și la tot atît de multe faulturi tehnice dictate împotriva celor care consideră că ei nu greșesc niciodată, ci numai... arbitrii. La ultimele turnee, disputate la Constanța și în Capitală, s-a înregistrat un neonorabil record în materie: 25 de faulturi tehnice! *Tot în acest campionat a mai fost consemnat un record:* 179 de greșeli tennice *acordate de-a lungul celor 42 de etape desfășurate pînă acum!* Rapid *(24) și* Farul *(23) acumulează cele mai multe faulturi tehnice, iar* Cristian Fluturaș *(Rapid) și* Virgil Băiceanu *(Farul) au pînă acum cîte 8 greșeli tehnice! La* Constanța, Gheorghe Dumitru *(Farul) a fost sancționat cu două faulturi tehnice și cu eliminare (ceea ce înseamnă tot fault tehnic), iar* Gheorghe Mihuță *a fost suspendat pentru că după eliminarea lui (pentru lovirea adversarului cu viciorul!?) a... protestat împotriva deciziei.*

Pot însemna toate acestea altceva decît insuficientă preocupare din partea cluburilor respective față de importanta problemă a educației? Se poate explica altfel decît prin nepăsare faptul că, deși jucătorii echipelor ce le poartă culorile apar etapă de etapă în „Clasamentul indisciplinei". Cluburile nu au luat absolut nici o măsură sau dacă au luat-o au ținut-o „secretă", neanunțînd-o nici federației și nici ziarului? În aceste condiții nu se cuvine un FAULT TEHNIC chiar împotriva cluburilor care nu văd (sau nu vor să vadă) cum se comportă sportivii lor?

Deocamdată ne oprim aici nu însă înainte de a face F.R Baschet o propunere menită să pună stavilă suitei de proteste: după acumularea a trei greșeli tehnice jucătorul (sau antrenorul) în cauză să fie automat suspendat pe o etapă!

D. STANCULESCU